

Pilegrimsleia gjennom Kvikne

I katolsk tid gikk pilegrimer også gjennom Kvikne i Nord-Østerdalen for å komme til Nidaros. Det skal være to hovedleier som har forgreininger til veien over Kvikne. Den ene går fra Østerdalsleia ved Tynset gjennom Fådalen i vest og nord til Stugusjøen på Kvikneskogen, så gjennom Kvikne, opp til Nåvdalen og videre til Soknedalen. Den andre kommer opp fra Gudbrandsdalsleia ved Ringebru, over fjellet til Atnedalen og videre til Einunndalen, så til Stugusjøen der den kobles på den første beskrevne leia.

Både muntlige og skriftlige kilder forteller dette, men også arkeologiske kulturminner er med på å styrke denne særegne ferdselen over Kvikne. Pilegrimene brukte datidens etablerte veier, og ikke egne veier som en kan få inntrykk av når det blir fortalt om veier som ble benyttet av pilegrimer, altså pilegrimsleier. Selv om det er viktig å ikke glemme de andre som også benyttet seg av leia, skal vi likevel ha et hovedfokus på hvor pilegrimene mest trolig gikk. Denne artikkelen bygger for det meste på mine rapporter om ferdsel gjennom Kvikne, og benyttet litteratur i rapportene. Jeg har befart store deler av et område mellom Tronslissetra (Folldal) i sør, til Kongsvarden/Farmannsfjellet (grensa mellom Rennebu og Midtre-Gauldal) i nord, med fokus på gamle veileier (Hyttebakk, 2014, 2017). Dette på oppdrag fra Stif-

telsen Vollan gård og Kvikne utmarksråd.

Jeg skal nå ta dere med på en tur gjennom dette området for å vise hvor jeg i dag mener den gamle hovedleia mest trolig gikk, hvilken leia jeg tror pilegrimene benyttet seg mest av gjennom Kvikneområdet, og om denne leia eller andre veier i nærheten kan brukes til rekreasjon som turstier og/eller sykkelveier. Jeg vil vise de forskjellige delene av området fra sør til nord.

Artikkelen er skrevet på oppdrag fra Stiftelsen Vollan Gård.

Hvor gikk den gamle hovedleia gjennom Kvikne?

Når man ferdes i området og leser litteratur om hvor den gamle leia gikk, får man inntrykk av at det var flere viktige veier gjennom Kvikne. Man finner veivarder, hulveier, navn som indikerer gamle veier og klopper. For å komme nærmere en sannsynlig hovedleia har jeg sett på gravminner i området som vil bli vist som bokstaver på kartene. Flere førkristne graver i Norge kan knyttes til veier. Tallene på kartene viser kulturminner som kan knyttes til vei. De veirelaterte kulturminnene og gravene som vises på kartene, blir vist i lister bakerst. Ut fra resultatene fra rapporten Pilegrimslei og Byvei gjennom gamle Kvikne kommune - Fra Sparsjøvolden til Nåvdalen (Hyttebakk, 2017), blir den mest sannsynlige hovedleia

gjennom Kvikne her beskrevet (alternativ 1, i rapport). Østerdalsleia skal henge seg på ved Stugusjøen.

Folldal – /Tynset – Kvikneskogen – Storåsen – Kvikne – Nåvdalen

Den ene greina skal etter sigende gå fra Ringebu i Gudbrandsdalen, over fjellet til Atnedalen og videre til Folldal og nord til Tronslisætra. Videre derfra går leia nordover til Sparsjøvolla. Folldøler har i de senere år arbeidet med, og merket, deler av strekningen mellom Tronslisætra og Sparsjøvolla. Denne strekningen blir omtalt som Byveien, fordi folldøler skulle ha brukt denne veien opp til Trondheim. (Kart 1)

Under befaringa av strekningen var denne etappen stort sett tørr og relativt

godt synlig i terrenget. Man finner flere veivarder, vegetasjonsspor i form av mer gress der leia går, vadesteiner og mulig hulvei. Det er mulig at grav A, kan kobles direkte til denne veileia. Denne veien anser jeg som mye brukt, og den kan være en hovedvei fra Folldal.

Videre fra Sparsjøvolla til Bubakken er strekningen mellom Røstvungen og Bubakken ikke befar, men her lener jeg meg på skriftlige kilder (Hagen, 1952, s. 94). Arkeolog Lil Gustafson mener at det kan ha vært et sælehus på vestsida av Stugusjøen/Stubsjøen ut fra navnet på sjøen (Gustafson, 1988, s. 38). Gravene B, som ligger øst for Stugusjøen, ligger ikke ved den aktuelle veien, men kan være knyttet til en annen vei. Det er ikke umulig at mel-

Kart 1. Kartene 2-8 står bakerst i artikkelen.

lomalderleia gikk der veien fra Gløta (elva som krysses nord for Sparsjøvolla) og til Røstvangen går i dag, fordi veien er tørr og holder kursen nordover. Dessuten går den videre forbi gamle setrer. (*Kart 2*)

Veileia fra Bubakk til Støa skal etter skriftlige kilder gå på østsida av gården Bubakk for så å gå litt vest igjen og videre nord (Hagen, 1952, s. 94). Eierne på Bubakk har funnet en hesteko på sitt jorde vest for husene, som ut fra form kan dateres til mellomalderen (Gansum, 2002, s. 31-32). Ved å gå på vestsida blir veien rettere, og ut fra funnet kan det tenkes at veien har blitt flyttet fra vestsida til østsida av Bubakk. Nord for Bubakk ble det funnet en veivarde og hulvei som underbygger at den gamle veien har gått der.

*Hulvei nord for Bubakk (F. nr. 24).
Mot SSØ. Foto VH.*

Videre nordover til den nye Stor-Innsjøveien, langs denne leia som skal beskrives, er det gjort få eller ingen befaringer. Nordover og vest for Langtjernet og RV3, ligger en høyde som heter Steinkleiva. Navnet kleiva indikerer at det her kan ha gått ei lei over berget. Jeg ser dette som mer trolig uten at jeg har befart stedet. Ut fra kart-

studier kan en anta at den tørre stripa der RV3 går i dag, er bygd i seinere tid, slik at det litt lengre vest var tørrere og finere å gå. Videre går veien til Estensvolla og Estensmoen der det er flere graver (C) som indikerer en mye brukt vei. Da disse gravene ble gravd ut, var det ikke rutine å kartfeste kulturminner nøyaktig, og derfor er det mulig at gravene på Estensvolla kan ha vært konsentrert mer mot RV3 og nærmere gravene på Estensmoen og vadet ved Estensvolla/Estensmoen. (*Kart 3*)

Herfra kan man velge to traseer, en over vadet nord for Estensvolla/Estensmoen og videre til Støa via det som kan være graver, markert D og E på kartet, disse på vestsida av Orkla. Den andre skal ha gått fra Estensvolla og videre nord på østsida av Orkla til Støa, der man kan komme seg med båt over til vestsida av elva. Både navn og skriftlige kilder underbygger at det sannsynlig her var et fergested over Orkla (Hagen, 1951, s. 52), dessuten er det såpass djupt og lite strøm i elva at det er mulig med et fergested her. (*Kart 4*)

Videre nordover går leia langs en vei som i dag er en delvis gårdsvei opp til Storåsen, for så å gå ned til Kleiva. Dette skal være en markert sti i dag. Navnet kleiva indikerer gammel vei som tidligere nevnt. Herfra og nordover til Fortuna ble det befart, men ingen tegn til mellomaldervei ble funnet. Allmannaveien, som den blir kalt, kan være lagt over mellomalderveien. Magne Rønning som bor i området, skal ha hørt av sin far, som fikk vist det av sin far igjen, hvor «pilegrimsveien» har gått, og den skulle ha gått et lite stykke i fra, men parallelt med, allmannaveien. Denne mulige veien ble ikke funnet igjen.

Videre via Fortuna kunne den ha gått ned til Litlvadet, eller Storvadet som lå litt lengre opp i Orkla. Herfra kunne man velge

to vad over Ya-elva. Over til Simastua eller over fra Kløftet til Grøntyven. Det er også mulig at veien har gått på vestsida av Orkla fra Fortuna og videre nordover til vadestedet ved Vollan Gård eller Veen. Egil Ween har fortalt at det har gått en gammel vei fra Fortuna og direkte til Vollykkja lengre nord, men som i dag er en opprustet tømmervei. Gravminnene F og G kan ikke knyttes til denne veien, men de kan ligge ved veien over til Falningsjøen som går videre nordover. Gravminnet H er trolig ikke knyttet til vei.

Videre nordover fra nordsiden av Ya går det en gammel vei opp Handrevet som ligger på østsida av Rv 3. Under tidligere befaringer i området er det observert sterke spor av vei fra Handrevet opp til gården Haugen, og ned til gården Sverja, der det er en svært tydelig hulvei. Jeg kunne ikke se om det var en vei direkte fra Handrevet til Sverja, som er en naturlig vei for gående og ridende, men ikke kjørende. Videre gikk leia trolig nordover til Veen, via gravminnene I og J, ikke langt fra vadet på Veen. På Veen sto mest sannsynlig mellomalderkirka, og det er overveiende sannsynlig at pilegrimene var innom her. *(Kart 5)*

Fra Veen til Botnan på østsida av elva gikk leia sannsynligvis via gravminnene på Østgård og Frenndstad (L). Videre kan den ha gått i nærheten av dagens RV3 til Botnan. Det mulige gravminnet M, kan trolig ikke knyttes til denne veien. Fra Botnan beskriver flere skriftlige kilder at veien har gått opp fra Botnan i retning Nåvdalen (Gustafson, 1988; Luthen, 1992), og denne veitraseen er logisk med tanke på veivalg. Jeg har ikke befart strekningen mellom Botnan og Bakksætra, men det er trolig at veien gikk omtrent der stien fra Slagghaugan går (nord for Botnan), og videre opp til Bakksætra, eller kanskje opp den samme

veitraseen rett opp for Botnan, og da delvis langs Storliveien. Jeg har ingen god kjennskap til disse veiene. *(Kart 6)*

Tidligere har jeg befart strekningen mellom Bakksætra og nordover til enden av undersøkelsesområdet nokså grundig. Kjerreveien fra Bakksætra og et stykke nordover har gått i noe vått lende, men når man kommer nærmere Nåvåsen blir det tørrere. Over Nåvåsen er stien tørr og tydelig, og på nordsiden der man møter på et fuktigere lende, ble det gjort en datering av ei klopp som høyst trolig er fra 1300-tallet. Mellom denne kloppa og Smedsætra (Midtre Novsæter) er det funnet tre andre klopper, men trolig er alle disse av nyere dato, på grunn av at en av disse er C14-datert til 1700/1800-tallet, og at de alle er synlige på overflaten. *(Kart 7)*

Rundt Smedsætra er det veldig mange kulturminner som vi skal komme tilbake til, men blant disse er det trolig en trolig tidligkristen gravplass, et mulig sælehus og noen hulveier. Videre nordover til Vardhøa finner man hulveier, veivarder og mulige kast/varp. Med stor sikkerhet har leia gått fra Smedsætra videre nordover og et stykke på østsida av Storhøveien og Synner Vangbekken, til den splittes, og den ene stien går over den nevnte veien og bekken og opp til Vardhøa. Den andre fortsetter på østsida og blir mer utydelig når den kommer opp på fjellet, men det er ikke umulig at den går videre til Vardhøa og/eller Stavilltjønna lengre øst. På Vardhøa ligger det mange varder, noe som navnet også indikerer. Videre og nordover fra Vardhøa til Farmannsfjellet/Kongsvarden, er leia godt markert med veivarder og sterk sti, men noen steder er den utydelig. På denne etappen går man også forbi Sjuvardan, der det etter et sagn skal ha frosset i hjel et brudefølge fra Soknedalen. *(Kart 8)*

Som nevnt skulle det også ha gått ei lei fra Østerdalsleia som har koblet seg inn på Kvikneleia. Jeg har ikke befart området, men ifølge Ole Cato Strømhoved som viste meg den gamle allmannaveien på kart, skal den ha gått oppetter Fådalen til Stugusjøen som vist på figur 8. Luthen skriver at denne strekningen gikk fra Tynsetkirka, opp Fådalen og til Stugusjøen (Luthen, 1992, s. 92).

Forslag til pilegrimslei gjennom Kvikne

Den foreslåtte veitraseen som beskrevet over ser jeg som en sannsynlig mellomalderlei ut fra befaringer, skriftlige kilder og arkeologiske funn som veirelaterte kulturminner, gravminner og løsfunn (arkeologiske funn som ikke direkte kan knyttes til strukturer). Per dags dato ser jeg også denne leia som den viktigste kandidaten til

å være hovedlei gjennom Kvikne, men også som den leia som sannsynligvis ble mest brukt av pilegrimer som ønsket å gå om Kvikne. Denne leia går blant annet forbi Veen der mellomalderkirka på Kvikne skulle ha stått, et sannsynlig sælehus ved Stugusjøen på Kvikneskogen, og et mulig sælehus og et sannsynlig tidligkristent gravsted ved Smedsætra i Nåvdalen.

Potensialet av Kvikneleia og veier i nærheten

Hvilke muligheter har denne traseen i dag som turvei og sykkelvei? Dette er et område som har store kvaliteter når det gjelder natur og kultur, men har også store muligheter til videre verdiskapning, da også med tanke på økonomisk verdiskapning.

Ei pilegrimslei gjennom området vil ikke bare gi kulturell verdiskapning lokalt, regionalt og nasjonalt, men også være med

*Forfatteren ved hulvei i Nåvdalen. Minst to parallelle stier ved hulveien (F. nr. 4 og 5). Mot N.
Foto MS.*

på å stimulere økonomisk vekst i form av turisme i området. Det er i dag interesse for å opprette ei pilegrimslei gjennom området, men arbeidet ser ikke ut til å være samordnet som det skulle. Steder som Vollan Gård, Kviknekirka og dagligvarebutikken på Yset, vil mest sannsynlig merke vekst i antall besøkende. Pilegrimene trenger også steder der de kan overnatte. Langs den foreslåtte leia, ligger det samfunnshus som kan benyttes til overnatting, hvis eierne ønsker det. Betalingsløsningen kan være gjennom en app på telefon. For den som ønsker å ha det litt mer komfortabelt, kan Kvikne Fjellhotell være stedet. Der er det også mulighet for dusjing.

Som tidligere nevnt, er området rundt Smedsætra svært rikt på kulturminner. Disse er klopper, der den eldste er datert til mest sannsynlig 1300-tallet, hulveier, veivarder, et trolig tidligkristent gravfelt, ei gammetuft, jernvinneanlegg fra romertid (Kr.f.-400 e.Kr.), ei rekke med fangstgroper, tjæremiler, kullmiler og flere andre kulturminner. Dessuten ligger disse kulturminnene i et seterområde. Dette området har et stort formidlingspotensiale, hvis disse kulturminnene blir tilrettelagt for publikum. Kvikne Utmarksråd har sett viktigheten med dette stedet, og formidler dette gjennom informasjonstavler og merking av deler av denne leia.

Ei pilegrimslei gjennom Kvikne vil kreve mye, og det er viktig å unngå å trække feil. For å få til dette, må man mobilisere mange krefter. Grunneiere, historielag, frivillige entusiaster, kommune, og det har vært fint om næringsliv og fylke også har støttet opp om prosjektet. Den aktuelle pilegrimsleia må dessuten godkjennes fra offentlig hold.

I dag er det populært å sette opp nye varder i fjellet, og da særlig langs stier.

Dette er svært uheldig når dette blir gjort langs gamle veifar, fordi man forstyrrer et kulturminne slik at det blir vanskeligere å tolke. Plassering og hvordan veivardene står langs leia, kan fortelle noe om veien (Gynnild, 2002, s. 35).

Når det gjelder villreinen i Forollhogna, er Norge internasjonalt forpliktet til å ta vare på den. Mye menneskelig ferdsel i kjerneområdet til villreinen er uheldig og skaper stress. Ved heller å prøve å trekke folk til randsonene i området, vil en forhåpentligvis minske presset på kjerneområdet. Ei etablert pilegrimslei gjennom Kvikne og videre nordover til Soknedalen i Midtre-Gauldal via Nåvdalen på Innset, vil mest trolig bidra til å minke påkjenningen hos villreinen, fordi den gamle leia ligger i randsonen til Forollhogna. I dag er pilegrimsvandring populære.

Som dere ser, har vi kommet langt med å kartlegge en trolig hovedlei gjennom Kvikne, men det gjenstår også videre arbeid, fordi det er flere strekninger som ikke er befart. Hvis man får godkjent denne leia fra offentlig hold som en pilegrimslei, så må det være rom for nye tolkninger hvor leia sannsynlig hadde gått, slik at man kommer nærmere den opprinnelige mellomalderleia som pilegrimene mest trolig brukte.

Det er ikke alltid heldig at både gående og syklende bruker samme sti, og dette mener jeg også gjelder Kvikneleia på de etappene der det er bare sti. Dette fordi ved sykling vil stiene på flere steder få stor slitasje, og at gående kan oppleve sykklister i full fart som stressende/truende. Det er strekninger ved siden av Kvikneleia som egner seg godt for både syklende og gående, med tanke på sikkerhetshensyn, og natur- og kulturopplevelser, men også som treningstrase. Her er det mulig å komme seg fra Kvikneskogen til Innset, eller Hal-

land Camping nord for Berkåk, uten å krysse Rv3 i særlig stor grad, men det trengs vedlikehold/restaurering av denne veistrekninga, og det kreves tillatelse fra grunneiere for å passere gårdstun og benytte seg av gårdsvei. Traseen som jeg tenker kan benyttes, begynner på Estensvolla som går til Yset over Grøtlimorka langs en vei fra 1800-tallet. På Yset kan man velge to veier enten på vestsida av Orkla eller på østsida via butikken på Yset og videre over brua til Volla Gård på vestsida av elva. Veien fortsetter videre på vestsida helt til brua nord for Botnan, via Storenget der det ligger en campingplass. Fra brua ved Botnan må veien gå et lite stykke sørover langs Rv3 (550m) så opp Storliveien til Brevadsæterveien. For gående er det mulig å krysse Rv3 rett over, for så å følge en sti rett opp til Brevadsæterveien. Videre går veien langs en delvis oppmurt vei til Nåverdalen langs Orkla. I Nåverdalen deler veien seg, og man kan enten velge gammelveien til Innset kirke, eller veien helt til Halland Camping via Døvatnet.

Det er ikke dermed sagt at ferdsel bare skal foregå på sommerstid. Det kan arrangeres skirenn på deler av disse veiene.

Veirelaterte kulturminner

F.nr. 1: Mulig veivarde

F.nr. 2: Vad

F.nr. 3: Hulvei

F.nr. 4: Hulvei

F.nr. 5: Vad

F.nr. 6: Mulig hulvei

F.nr. 7: Sammenrast veivarde

F.nr. 8: Vad

F.nr. 9: Mulig understøtting til klopp/bru

F.nr. 10: Mulig veivarde

F.nr. 11: Veivarde

F.nr. 12: Veivarde

F.nr. 13: Sammenrast veivarde

F.nr. 14: Sammenrast veivarde

F.nr. 15: Steinring

F.nr. 16: Veivarde

F.nr. 17: Mulig hulvei

F.nr. 18: Vadesteiner

F.nr. 19: Mulig veivarde

F.nr. 20: Veivarde, lav veivarde

F.nr. 21: Mulig steinalderlokalitet

F.nr. 22: Mulig veivarde

F.nr. 23: Veivarde

F.nr. 24: Hulvei

F.nr. 25: Sti, sti som går fra F.nr. 24, hulvei

F.nr. 26: Sammenrast veivarde

F.nr. 27: Mulig veivarde

F.nr. 28: Mulig veivarde

F.nr. 29: Mulig veivarde

F.nr. 30: Mulig veivarde

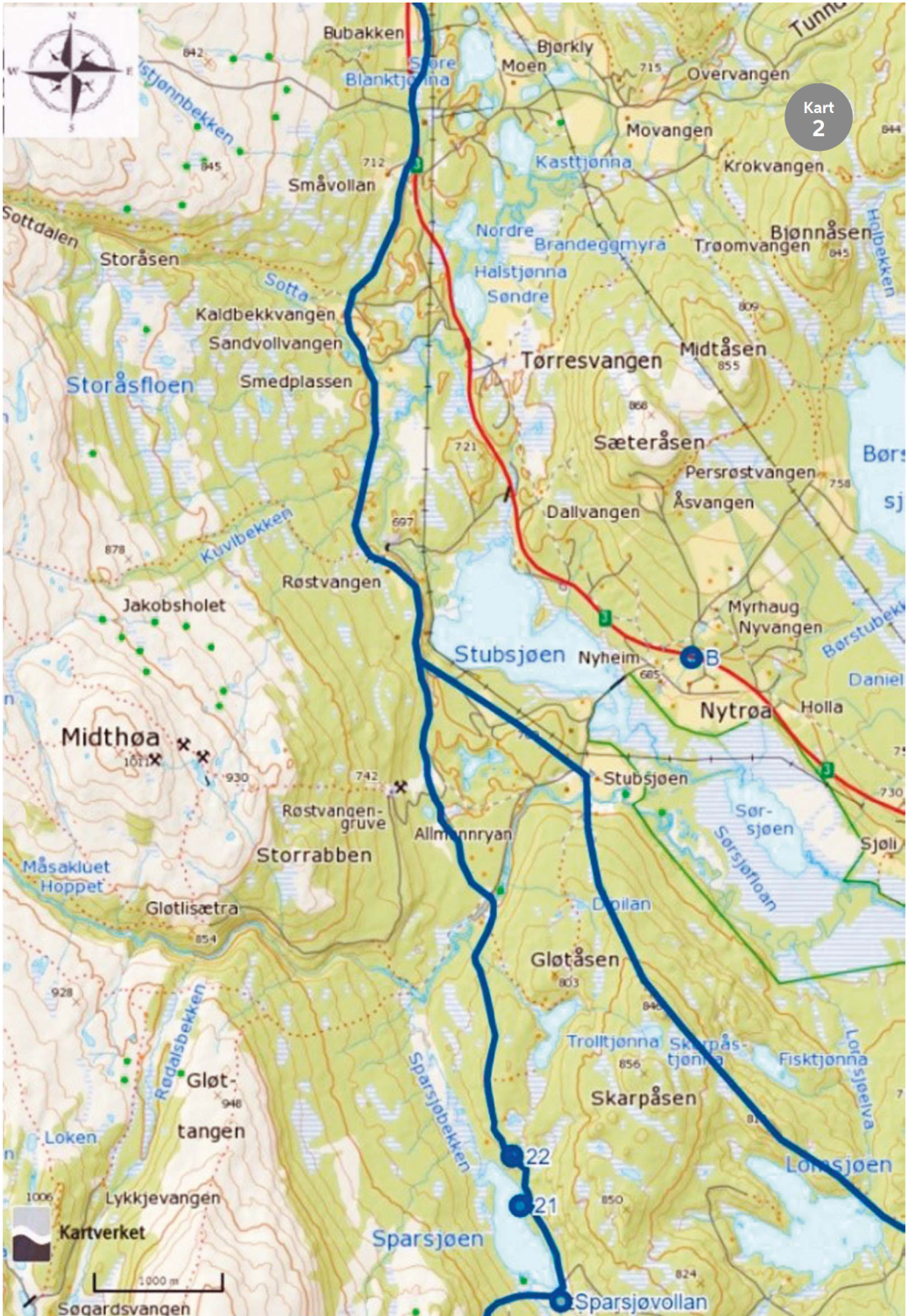
F.nr. 31: Veivarde

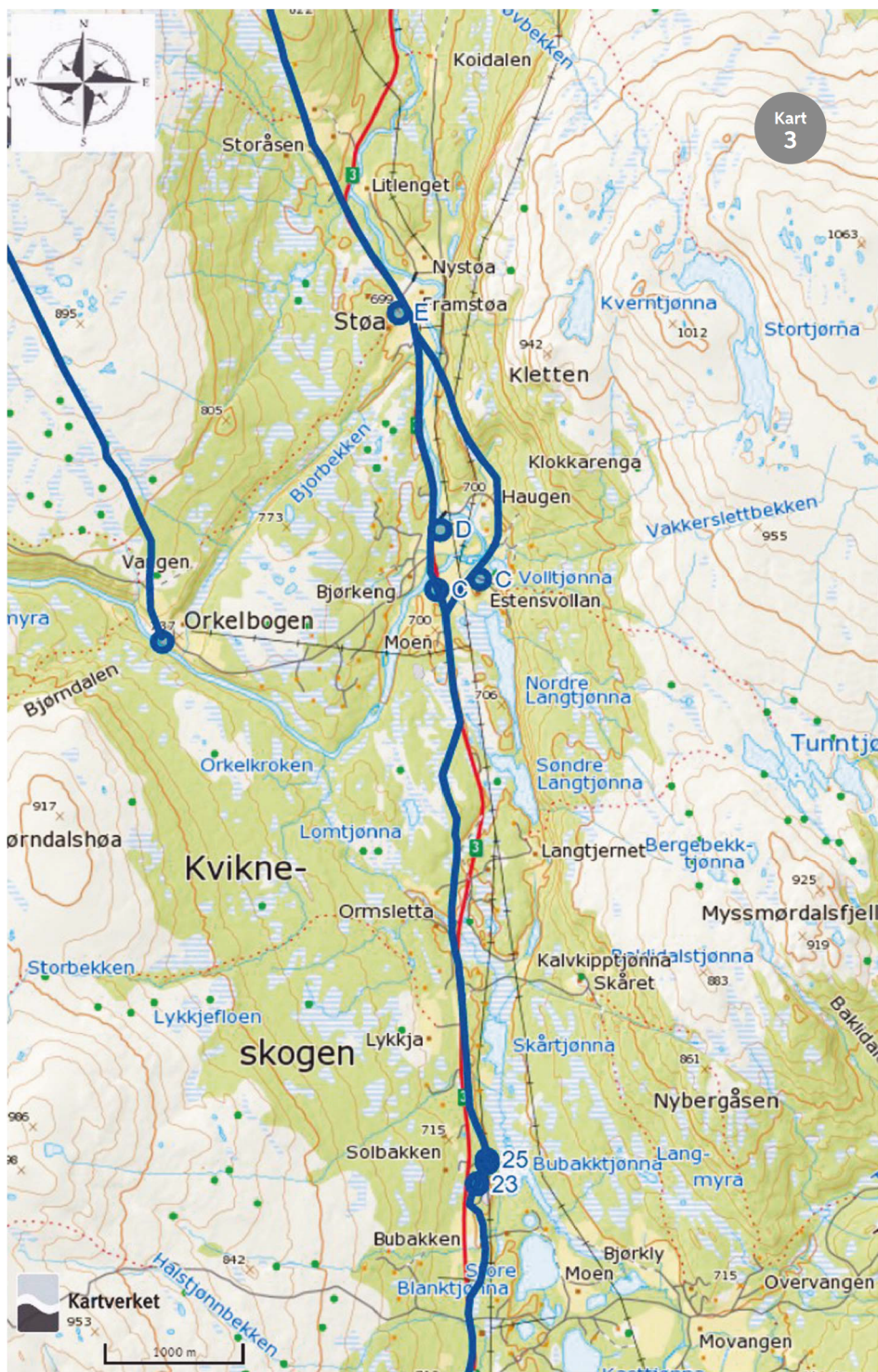
Graver og mulige graver

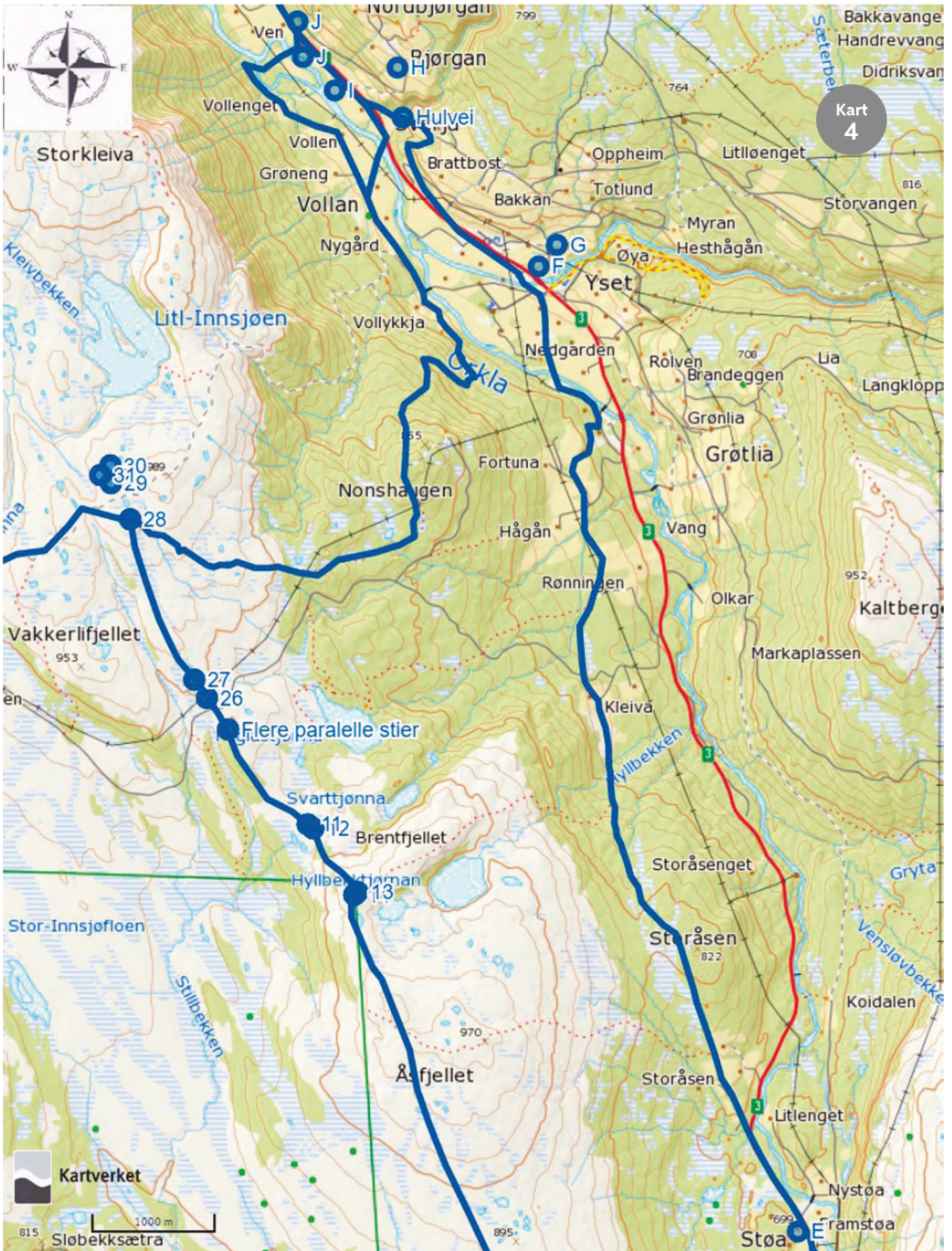
- A) Ved en gammel vei gjennom Rødalen ble det funnet ei rektangulær steinkiste som hadde vegger av steinheller, grava er tolket som samisk (ID nr 117712).
- B) Det er referert til gravhauger på Nytrøa på Kvikneskogen (ID nr 3132) som er opp til 0,5m høye og ca. 5-7m i diameter. Ligger på østsida av Stugusjøen og rett ved Rv 3. Datert til jernalder.
- C) Som tidligere nevnt er det funnet gravhauger ved Estensvolla der to av gravene er datert til vikingetid. Ifølge arkeolog Jan Petersen ser det ut til at det har ligget 8-10 graver der (ID nr 52337). Like vest for Estensvolla ligger Estensmoen (ID nr 52336), der det i 1922 var 8 gravhauger. Den ene gravhaugen (ca. 1m høy, 9,6m i diameter), som var best bevart ble gravd ut av Petersen, men det ble bare funnet kull og ingen gjenstander. Denne gravhaugen lå tett inntil veien. På grunn av unøyaktigheter i askeladden, ser jeg det ikke

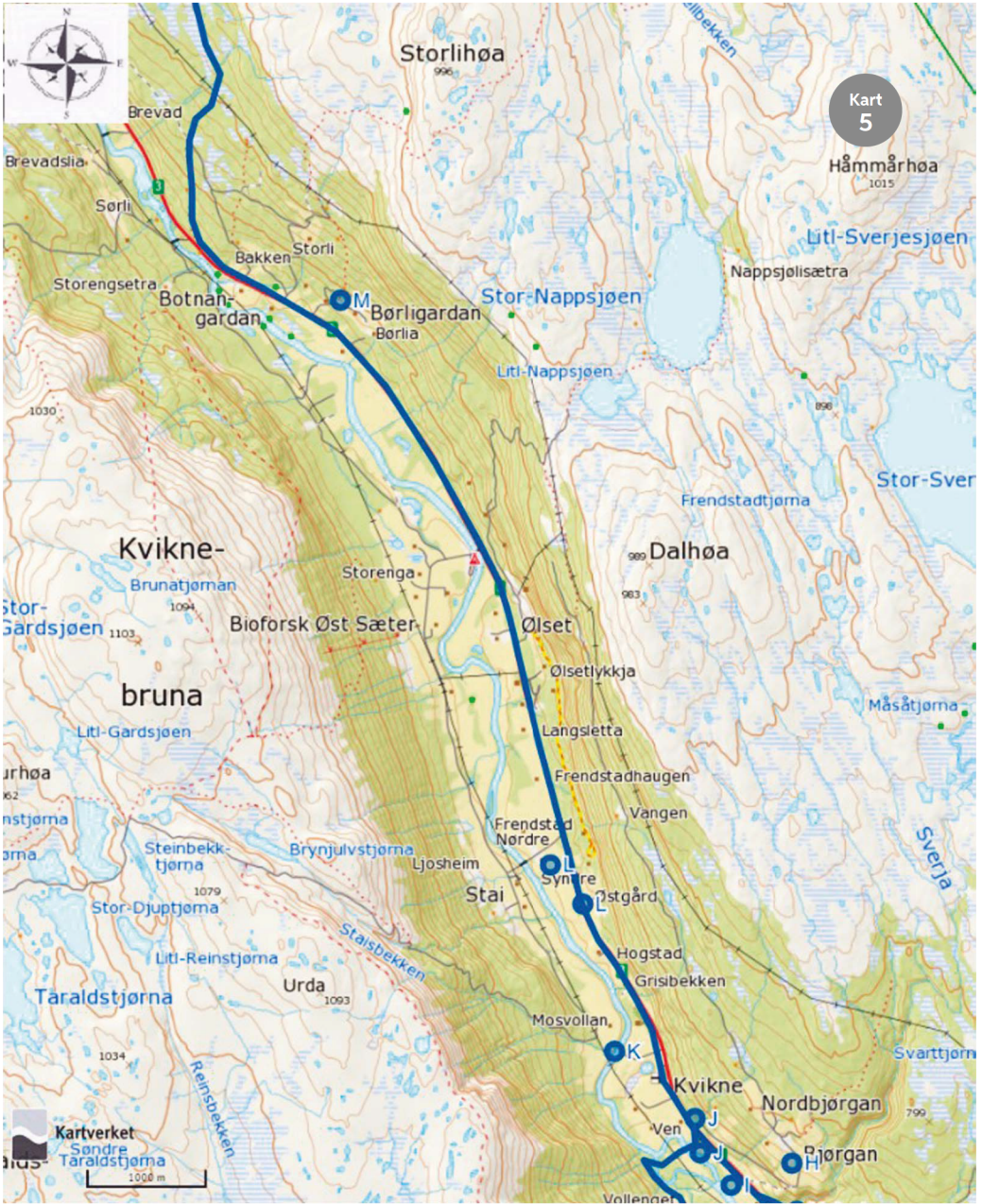
- utenkelig at gravene på Estensvollan kan ha ligget lengre vest og mot gravene på Estensmoen.
- D) Ca. 1,5km syd for Støan, er det funnet ei øks av jern fra vikingtid (C27929). Øksa kan ha vært rester etter ei grav.
- E) Ved Frankstøen, i forbindelse med jord arbeid, er det funnet en pilspiss av jern (C26870) fra vikingetid og en beltestein av kvartsitt (C26871).
- F) Ifølge Riksantikvarens kulturminne database askeladden, er det opplysninger om at det skulle ha vært 4-5 gravhauger på Taksgaarden (ID nr 70722).
- G) På Skogstad er det registrert en lav og rund gravhaug med diameter på 13-13,8m, men som også har fotkjede (fotkjede er en sammenhengende kjede av steiner rundt «foten» av graven). Datert jernalder (ID nr 32605).
- H) På Bjørgan kan en spydspiss fra vikingetid (C27828) være rester av en gravhaug (ID nr 52342).
- I) På Bjørnli (32/5) (ID 22258) ble det funnet ei oval bronsespenne som er datert til vikingetid (C25563), dette under pløyning. På Svingvollen/Svergvollen? som Bjørnli er fradelt fra, har det vært gravhauger og en spenne ble funnet et stykke sør for gravhaugene. Fra Svergvollen er det funnet flere gjenstander som skriver seg fra vikingetid, dette også under pløyning (C25880a). Graven ligger mest trolig like ved og på østsida av Orkla.
- J) Ved Veen ligger 3 gravhauger (ID nr 144765) på linje og klin inntil østsida av Orkla. De er datert til jernalder. Gravene ligger ved et vad. Også en spydspiss av jern fra vikingtid (C24982) er funnet på gården i forbindelse med pløyning «på et tidligere oppdyrket jord-
- stykke like nordenfor en liten bekk, Mysubekken, på hovedveiens østre side» (ID nr 70723). Sydspissen kan være rester av ei grav fra vikingetid. Mellom disse lokalitetene kan det ha stått en gravhaug (ID nr 3128).
- K) I Riksantikvarens kulturminne database Askeladden, står det at «Paa vestsiden av og like ved elven like ovenfor preste-gaarden (gaarden heter egentlig Moen) ligger 2 runde hauger, 10-12m i tver-maal. Den ene tildels utraset mot elven, den anden med et dypt hul i midten. Paavist av Iver Mosvollan» (ID nr 22253). Gravene ligger ved et vad.
- L) Ved Frengstad Søndre er det funnet 3 gravhauger (ID nr 144763), men det kunne ha vært 19 stykker (ID nr 32617). Gustafson skriver at det skal ligge 20 graver på Frengstad (Gustafson 1990:155), og at den rikeste graven på Kvikne er funnet der. Graven inneholdt rikt gravutsyr fra folkevandringstid som kan både knyttes til husdyrhold, jakt, fangst og fiske (Gustafson 1992:14). Det er mulig at det nordlige punktet for grav(er) (11) skulle ha vært trekt mer mot Østgård, altså at gravene kan ha ligget mer konsentrert mot Østgårds bebyggelse.
- M) På Børliia Nordre (ID nr 12883) ble en spydspiss av jern (C26114) funnet. Den ble funnet like ved en traktorvei og 30-40 m nord for husene på gården. Det er uvisst om traktorveien er et gammelt veifar.

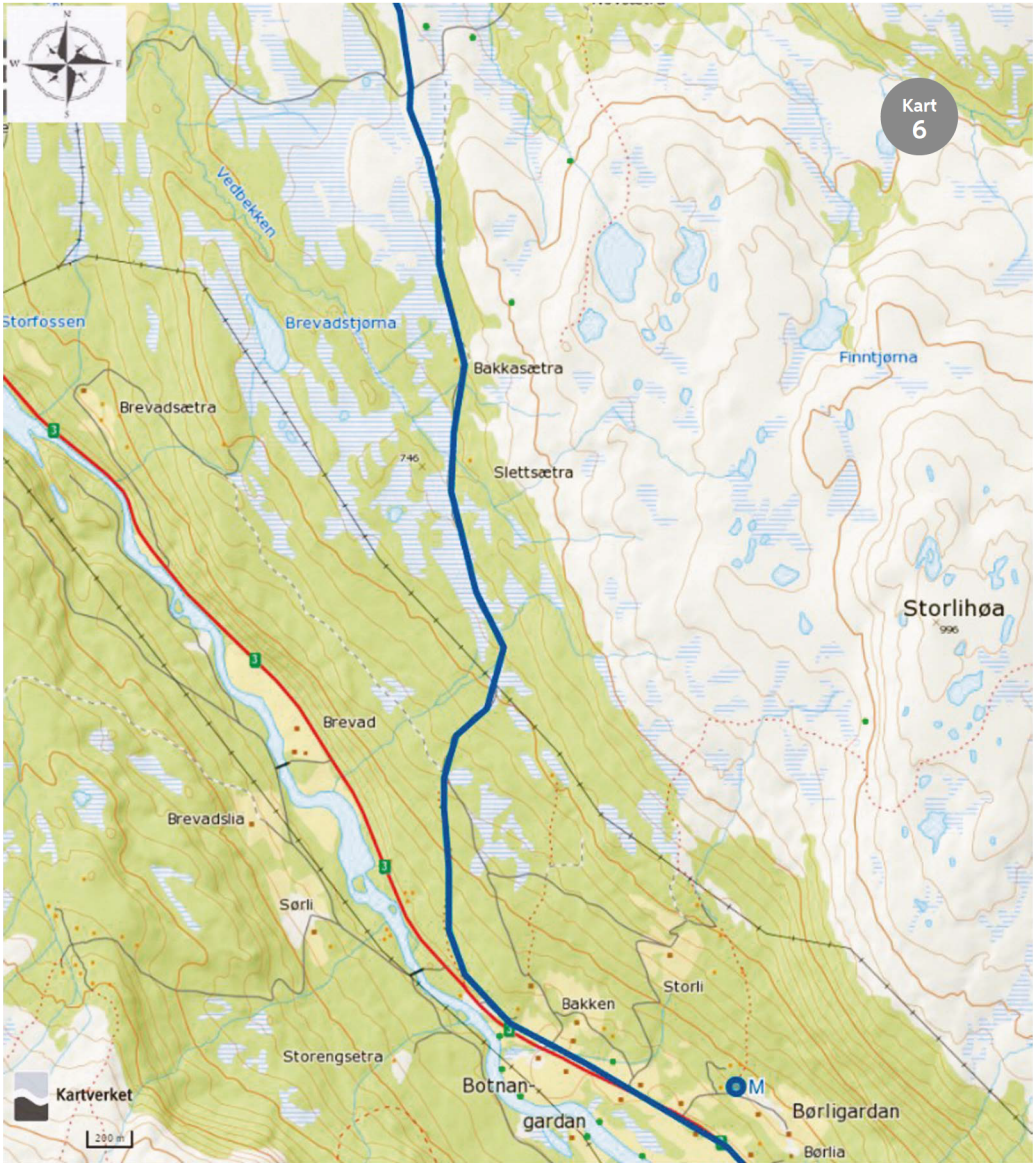

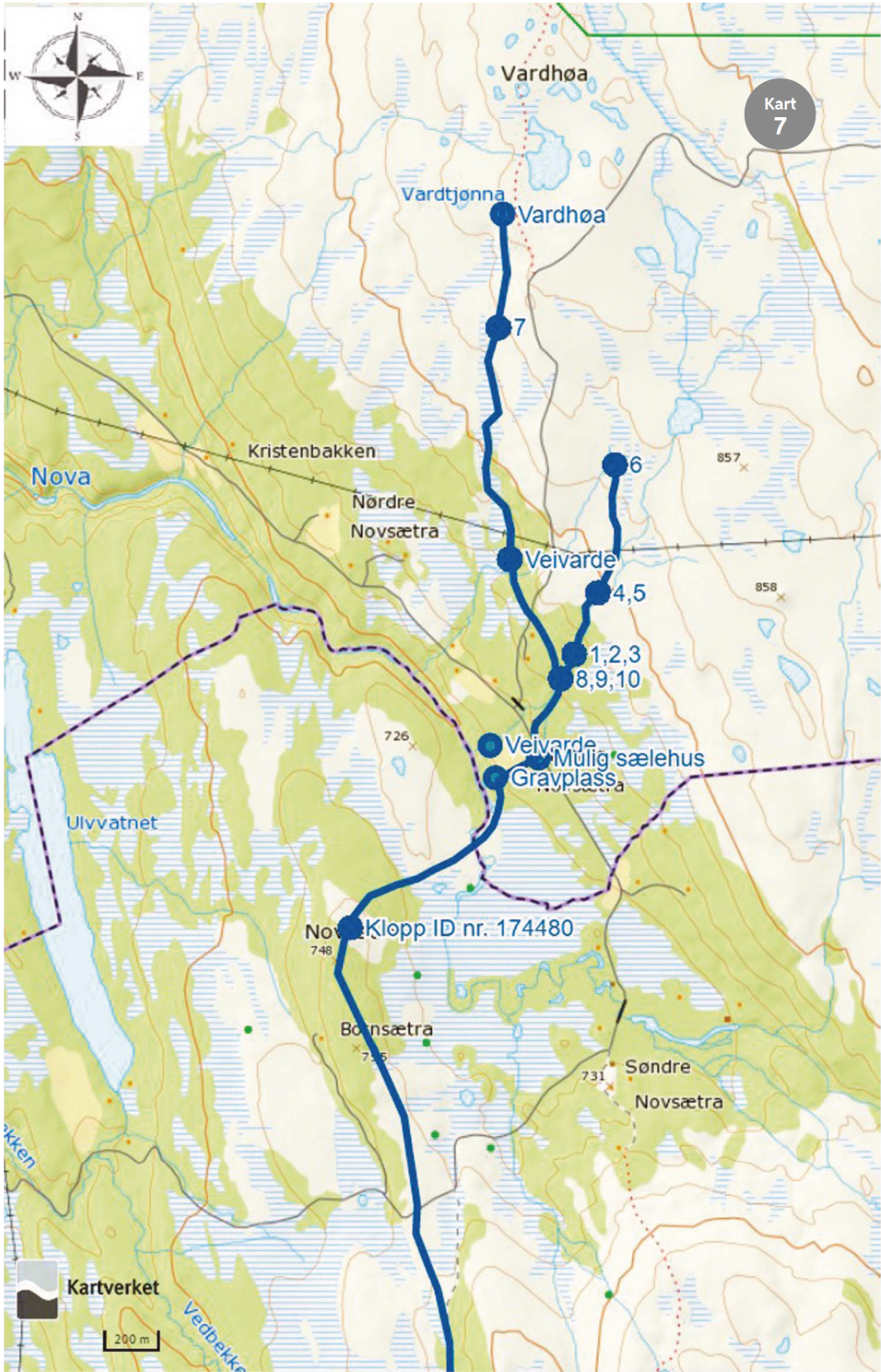

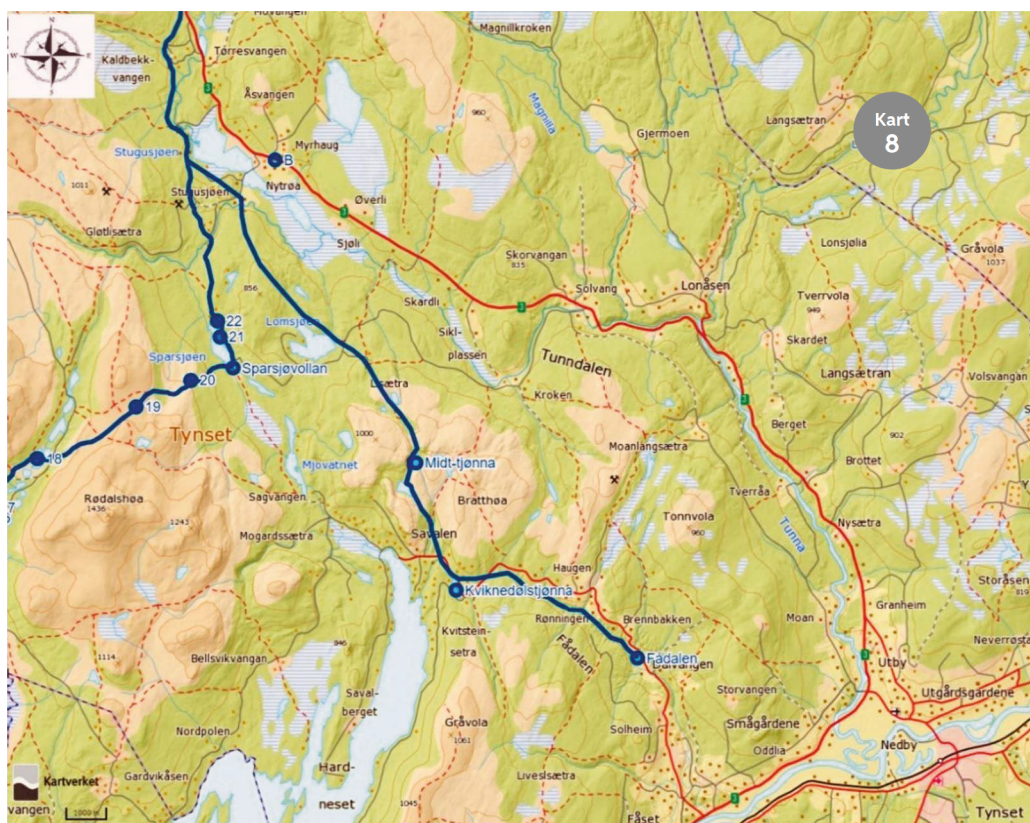

Litteratur

- Gansum, Terje. (2002). *Hestesko og hestekosøm som kildemateriale*. Meta, 9.
- Gustafson, Lil. (1988). *Farlig ferd i fjellet. Spor: fortidsnytt fra Midt-Norge*, 5.
- Gynnild, Hans Erik. (2002). *På gamle stier over Farmannsfjellet*. Bygdebladet for Støren, Rognes og Snøan, ARG. 6 - 2002, 4.
- Hagen, Olav Tryggve. (1951). *Kvikne ei bygdebok: band II: Gårdsbruk - kopparverk (Vol. B: II)*. Oslo: Bokcentralen.
- Hagen, Olav Tryggve. (1952). *Kvikne ei bygdebok: Band I: Bygdesoga (Vol. B: I)*. Oslo: Bokcentralen.
- Hyttebakk, Vegar. (2014). *Den gamle ferdselsvegen mellom Kvikne i Hedmark fylke og Soknedalen i Sør-Trøndelag fylke over Farmannsfjellet* (s. 87).
- Hyttebakk, Vegar. (2017). *Pilegrimslei og Byvei gjennom gamle Kvikne kommune. Fra Sparsjøvolden til Nåvdalen*. Tynset.
- Luthen, Eivind. (1992). *I pilegrimenes spor til Nidaros*.
- Kilde for alle kartene: *Norgeskart.no*